

Pětaosmdesátiny Karla Pavlišťika

Ne každému je dopřáno i po dovršení více než osmi desítek let života zůstat aktivním ve svém oboru. PhDr. Karel Pavlišťik, CSc., je právě příkladem toho, že jsou osobnosti, které zdaleka neuzavřely bilanci své práce ani s osmdesátým rokem svého života, který ještě tráví v plném pracovním nasazení v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, ani s pětaosmdesátými narozeninami, jež ho sice již vážou na domácí pracovní prostředí a na počítač, ale i tento „domácí“ čas je doslova vyplněn prací pro obor. A je to skutečně široký záběr, který Karel Pavlišťik zvládá. Zvládal to ostatně vždycky a pole jeho působnosti bylo skutečně široké – etnograf, muzejník, folklorista a choreograf. Bylo by zbytečné pokoušet se v této souvislosti vyzvedávat jednu či druhou aktivitu, ve všech těchto oborech zanechal Karel Pavlišťik svou výraznou stopu, ve všech ovlivnil i své spolupracovníky, kolegy i žáky.

Počátky angažovanosti rodáka z Uherského Brodu v oboru jsou spojeny s jeho aktivní účastí ve folklorním hnutí. Ještě za studií v Uherském Hradišti byl členem slováckého krúžku a souboru Hradišťan a působil jako lektor lidových tanců, vedení folklorního souboru se věnoval i v době základní vojenské služby. A od roku 1953 již působil jako profesionální tanečník a sólista v AUSu.



Po úspěšném externím studiu etnografie na Karlově univerzitě nastoupil do Oblastního muzea v Gottwaldově a tady začala jeho dráha muzejníka. Věnoval se především tvorbě etnografické sbírky a terénní výzkumné a dokumentační práci v poměrně rozsáhlém regionu působnosti muzea, v přechodové oblasti Podřevnicka, jižního Valašska, luhačovického Zálesí a východní Hané. Výsledkem, vlastně dílčím výstupem z rozsáhlého výzkumu domáckého zpracování dřeva na Podřevnicku zahrnujícího jak přesnou dokumentaci technologickou, tak intenzivní sběr materiálu, byla nová národopisná expozice umístěná ve vizovickém zámku zaměřená na prezentaci doplňkových zaměstnání *Domácká výroba dřevěného nářadí a náčiní na Podřevnicku*. Veřejnosti byla přístupná od otevření v roce 1964 až do roku 1996 a stala se základem nové, rozšířené expozice otevřené v roce 2004 v prostorech malenovického hradu *Dřevo, proutí, sláma v tradiční rukodělné výrobě*, která byla oceněna cenou Národopisné společnosti jako nejlepší počín v oboru za rok 2004.

V roce 1966 vytvořil Karel Pavlišťik expozici s názvem *Lidové umění na luhačovickém Zálesí* instalovanou v luhačovické vile Lipová. V ní zachytil přínos prof. Antonína Václavíka a jeho bratra Františka k poznání a záchraně tradiční kultury tohoto pozoruhodného etnografického regionu.

Od počátku působení ve zlínském (tehdy gottwaldovském) muzeu věnoval Karel Pavlišťik velkou pozornost osobnosti a dílu Františka Bartoše. Kromě vybudování Bartošovy pamětní síně v jeho rodišti Mladcové (později přenesené do prostor zlínského zámku) inicioval v roce 1966 konání konference s mezinárodní účastí k Bartošově poctě.

O intenzivní terénní práci dr. Pavlišťika v šedesátých letech svědčí mimořádný nárůst etnografického sbírkového fondu souvisejícího s domáckou výrobou, nejen se zpracová-

ním dřeva, ale i slámy a proutí, a množství aktuálních terénních fotografií dokumentujících zvykoslovné projevy v regionu, především masopustní obchůzky, ale nejen je.

Osobní angažovanost ve společenském a politickém životě města přinesla Karlu Pavlišťíkovi v roce 1971 výpověď z muzea a s ní i zákaz práce v oblasti kultury. Erudovaný etnograf a muzejník, choreograf s dlouholetými pedagogickými zkušenostmi vystřídal několik dělnických profesí. Vrátit se alespoň oklikou k jedné ze svých profesí – k profesi choreografa – měl možnost až po roce 1979 v JZD v Kašavě (později družstvu Podhoran Lukov). V době normalizace folklorní hnutí představovalo jedinou oblast, kde se mohl odborně realizovat, i když byly jeho programy oficiálně prezentovány pod jmény jiných osob, často i pod dívčím jménem jeho manželky Boženy Pavlišťíkové, která s ním na této tvorbě významně spolupracovala. Soubor Kašavu spolu s ním dovedl mezi nejlepší soubory v republice. Vedle Kašavy spolupracoval s dalšími folklorními soubory. Autorsky, dramaturgicky a režijně se Karel Pavlišťík podílel na celé řadě pořadů folklorního festivalu ve Strážnici a v Rožnově pod Radhoštěm. Svým působením ovlivnil i vývoj celého folklorního hnutí na Moravě.

Na návrat do zlínského muzea musel čekat Karel Pavlišťík až do roku 1990. A navázal na léta svého předchozího muzejního působení skutečně s plnou vervou. Iniciovat založení dvou specializovaných pracovišť zlínského muzea – *Studijně dokumentačního střediska Františka Bartoše* a *Archivu H+Z*. Nejenže byla specifikována náplň činnosti obou pracovišť, hned od počátku byl u prvních hmatatelných výstupů – ať už to byly bibliografie Bartošova díla a jeho biografie, iniciování reprintů Bartošových etnografických prací, za něž bylo Muzeum jihovýchodní Moravy oceněno Národopisnou společností, iniciování uspořádání Bartošovské konference v roce 2006 k 100. výročí Bartošova úmrtí či vybudování nové atraktivní cestovatelské expozice *S inženýry Hanzelkou a Zikmundem pětí světadílů*, kte-

rá byla otevřena v roce 1996 a spolu se satelitními projekty přispěla k výrazné odborné i společenské profilaci zlínského muzea v devadesátých letech 20. století.

Teprve po návratu do zlínského muzea mohl také vydat svou stěžejní práci *Domácká výroba dřevěného nářadí a náčiní na Podřevnicku*, která se dočkala i dvojího dalšího rozšířeného a doplněného vydání. Pokračoval ve výzkumech zvykoslovných aktivit na Podřevnicku a výsledky své dlouholeté práce shrnul v kapitolách *Výroční a rodinné obyčeje a obřady* a *Zaměstnání obyvatel* v monografii Zlínsko vydané v roce 1995.

Jeho profesní život je spojen i s Mezinárodním folklorním festivalem ve Strážnici. Kromě dlouholeté činnosti v programové radě a senátu festivalu a kromě velké řady programů, jejichž byl autorem nebo při nich spolupracoval, je zároveň autorem mnoha dalších úspěšných aktivit. Stál u zrodu projektu videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska, k problematice ručního zpracování dřeva se vrátil účastí na realizaci videokazety a zpracováním textu doprovodné publikace *Práce ze dřeva III*. A k mimořádným projektům, u jejichž zrodu opět stál Karel Pavlišťík, patří Slovácký verbuňk, který se stal první oceněnou nemateriální památkou České republiky a zařadil se mezi devadesát vybraných fenoménů z celého světa: v listopadu 2005 byl prohlášen UNESCO za Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva.

Mohli bychom pokračovat ve výčtu dalších projektů a aktivit jubilanta, ale pokusme se je alespoň rámcově uvést: práce v programových radách folklorních festivalů, členství v redakčních radách odborných a kulturních periodik, spolupráce na řadě televizních dokumentů z oboru, spolupráce s rozhlasem, metodická spolupráce s autory a režiséry při realizaci divadelních inscenací s folklorními prvky, řada recenzí odborných publikací, životopisných medailonů. Jeho erudice, znalosti teoretické i dokonalá znalost terénu, mimořádná pracovitost a ochota pomoci a podělit se o znalosti jsou tím, čeho

si na něm zvlášť cení už několikátá generace etnografů, folkloristů, muzejníků.

K pětáosmdesátinám nelze než popřát panu doktorovi Pavlišťíkovi zdraví, optimismus a stálou chuť do práce, byť teď už především „z tepla domova“.

Alena Prudká

Josefu Jančářovi, dlouholetému dobrému příteli k narozeninám

Málo, málo nás...

Ano, milý Jožko, je nás už jen maličko, kdo si pamatujeme léta našeho mládí, našich studií, naše univerzitní pedagogy, naše první kroky v zaměstnání, úspěchy i trpká rozčarování z nepřízně politických poměrů a nepochopení, ale také odvalu našich přátel a vlastních kroků, krácejících statečně vpřed za cílem, přinášejícím potěšení a úspěch.

Věřím, že přijmeš tyto moje vzpomínky, byť sis ve svojí skromnosti nepřál oslavný článek, který o Tobě napsali jiní. Ti Tě však neznají tak dobře a nenosí Tě v myslí téměř dvě třetiny svého života tak jako já.

Už na počátku našeho věku dospělosti jsme oba měli to štěstí, že jsme studovali obor národopis u profesora PhDr. Antonína Václavíka na Filozofické fakultě tehdejší Masarykovy univerzity (tento název mám ještě uvedený v indexu), posléze Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. Spolu se mnou byli v ročníku Richard Jeřábek, Jaroslav Štika, Jaromír Gelnar. S nimi všemi jsi během Tvého života spolupracoval, neboť jste všichni působili na významných a vedoucích místech příbuzných pracovišť zabývajících se lidovou kulturou. Z těchto našich milých kolegů a skvělých představitelů oboru, ať již na postu vysokoškolského profesora, ředitele Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, redaktora hudebního vysílání ostravského rozhlasu, žel nás už všichni opustili. Mezi nimi tu byli také jiní, spjatí s Tebou oborem, záměry a cíli, kteří si vybrali svoje léta života již dříve. Mezi nimi PhDr. Vítězslav Volavý, Tobě nakloněný sta-

tečný muž, mimořádně nadaný muzikant, který dokázal přinést potěšení tisícům svých obdivovatelů na stadionech Strážnice i jiných, zahraničních festivalů, rozhlasových posluchačů, rodiny i přátel při setkáních u pohárku bílého vína ze slováckých vinic a petrovských sklepů. Naše kolegy přešel také další Tvůj dobrý kamarád, rodák z Ratíškovic, který vyryl svým bádáním a znalostmi hlubokou brázdou ve znalostech a publikování lidové architektury nejen na Moravě, ale také na Balkáně. Jako iniciátor víceoborových společných bádání a společných studií Čechů a Slováků, obdivovaný pro svůj šarm posluchači a posluchačkami na fakultě i konferencích.



Už je nás vpravdě málo, kdo jsme studovali u prof. PhDr. Antonína Václavíka. Ty jsi patřil k jeho oblíbeným žákům, pocházel jsi z blízkosti jeho rodiště, Ty z Těšova u Uherského Brodu, on rodák z nevelké vesnice Pozlovice v sousedství známého lázeňského místa Luhačovice. Oba vás pojil vztah ke kraji tak mírnému a líbeznému, se zvlennými stráněmi porostlými travou i lesíky a s vodními toky v údolích. Pro Václavíka byla rovněž přitažlivá skutečnost, že Ty, chlapec z malých poměrů, jsi dokázal urputně na sobě pracovat, studovat k dosažení maturity a pak vynaložit vlastní síly i náklady Tvoji rodiny ke studiu na univerzitě v Brně, což znamenalo i při Tvoji skromnosti nemalé finanční prostředky. Gymnaziál-

ními studii a snahou po sebevzdělání jsi byl Václavíkovi neobyčejně blízký. Také on neměl jako úředník lehkou cestu k dosažení vysokoškolského titulu ani k získání patřičného postavení.

Když jsi přišel na studia u prof. Václavíka, neměl tento náš představitel vědy, ani jako profesor na různých ustláno. Byla to doba nejtvrdějších represálií. Jako mnozí jiní vysokoškolští učitelé byl vystaven sledování a kritice. Někteří z těch, kteří byli po roce 1990 vynášeni jako odpůrci skončivšímu režimu, jsou v mojí paměti spojeni výhradně s nošením modrých svazáckých košil a se svazáckými způsoby. Před nimi se trásli mnozí vysoce vzdělaní a uznávaní profesori. Také prof. Václavík, který vyznával křesťanskou víru a neskrýval náboženské smýšlení, měl i v této věci společný zájem s Tebou i jinými studenty o otázky víry, byť různých církví, avšak vyznávajících jednoho boha a jeho milosrdenství.

Odhlédneme-li od duchovních hodnot a víry, byl jsi, Josefe, vítaným přírůstkem do týmu posluchaček a posluchačů národopisu. Pěkný, urostlý mládenec s hustými vlnitými vlasy, usměvavý, milý, dobrý zpěvák a tanečník, získal jsi snadno sympatie nejen vrstevníků, ale také vyučujících i zájemců o folklor, zvláště o folklorní odkaz Slovácka, jehož jste byli s Dušanem Holým dokonalými představiteli.

Když jsme ukončili studia a odešli každý za svým zaměstnáním, Ty sám i Slovácké muzeum jste tehdy měli to velké štěstí, že jste se našli, a byla to pro vás skvělá výhra. Byl jsi odchovanec Václavíkův, který právě tady v Uherském Hradišti našel svoje uplatnění po nuceném odchodu ze slovenského Martina. Ty, milý Jožko, jsi získal umístěnku do tohoto muzejního pracoviště a vedl svoje kroky tak, jako mnozí z nás muzejním směrem. Tvoje výuka v textilním oboru v raných letech Ti umožnila dobře se orientovat v krojových sbírkách. Tvoje pečlivost, usilovnost a znalost Ti rovněž otevřela cestu k poznání také dalších stránek muzejní činnosti a dalších významných dokladů hmotné kultury.

Po nedlouhém, avšak velmi přínosném působení v Ústředí lidové umělecké výroby s vynikajícími představiteli oboru, Vladimírem Boučkem, brněnským vedoucím pracovištěm ÚLUV PhDr. Jaroslavem Orlem, odborníky na výrobu ze dřeva Stanislavem Kučerou a Jaroslavem Procházkou i keramičkou Idou Vaculkovou a mnohými dalšími odborníky ve výrobě textilu, předmětů ze dřeva, proutí, hraček, šperků z perleti, keramiky, jsi získal četné zkušenosti i v těchto oborech a k práci jedinečných odborníků.

Široké spektrum znalostí, systematicčnost spojená s Tvoji činností Ti vynesly v muzejní hierarchii místo ředitele Slováckého muzea. Přímost jednání i smysl pro kolegiální, schopnost společenské angažovanosti přinesla jak Tobě jako představiteli Slováckého muzea, i pracovišti vzestup na přední místo mezi regionálními muzejními ústavy. K tomuto postavení přispělo konání celostátních odborných konferencí, vydávání odborných sborníků, časopisů a vůbec národopisných publikací. Každý z nás má svoje přátele i nepřátele a úspěšnost Tvého počínání jistě vzbuzovala nejen obdiv, ale také závist. Ta se zrodila zvláště v kruzích těch, kteří v politickém spektru konce šedesátých let a nadcházejícího období nemohli překonat Tvoje úspěchy v roli odborníka a ředitele a vynasnažili se o Tvůj odchod.

Ale i v této situaci sis věděl rady a dobré skutky Tvoje i Tvojí ženy Marie, oblíbené lékařky, našly přátelské pochopení ve vedení JZD Lipov a tam jsi našel útočiště v době nejtěžší. Ale i tady, stejně jako na ostatních pracovištích, odvedl jsi kus dobré práce a jako jeden z mála, který uměl přijmout podanou ruku a vložit do ní posléze dar, to je publikaci o činnosti lidí z hornácké vesnice a tohoto zemědělského družstva.

Po několika letech se Ti konečně podařilo vrátit se k vystudovanému oboru a mezi svoje dobré přátele v Ústavu lidového umění a posléze Ústavu lidové kultury ve Strážnici. Tam jsi zúročil svoje dřívější bádání o hmotné kultuře v právě budovaném muzeu lidového stavitelství jihový-

chodní Moravy a nechal svoji výraznou stopu také ve studiu a představení tradic nehmotného kulturního dědictví především ve slavnostech písní a tanců. Mezinárodní festival vyrostl také díky Tvému činorodému úsilí ve významnou odbornou a posléze vědeckou instituci spolupracující s Ústavem pro etnografii a folkloristiku Akademie věd, s katedrou etnografie, dnešním Ústavem evropské etnologie, se Slováckým muzeem a dalšími muzejními pracovišti, Památkovým ústavem v Brně. Na mnoha spolupracujících institucích ses opět setkal se svými spolužáky přáteli z mladých let, s Richardem Jeřábkem, jeho ženou Alenou, přednášející dějiny kroje, s Jaroslavem Štikou, Karlem Pavlišťikem, Dušanem Holým, Zdenkou Jelínkovou a jejím dílem o lidovém tanci na Moravě, s Václavem a Ivo Frolcem i mnoha dalšími. Podařilo se vám společně vytvořit základní publikace pod Tvojí redakcí. K nim patří například Lidová kultura na Moravě. Založili jste tradici filmů o lidové výrobě, o obnově lidové architektury z hlíny, dřeva, kamene, o výrobě krojů, krojových součástek a výzdoby. Všechny tyto natočené dokumentace založily významnou tradici, jíž se stěží může pochlubit některá ze sousedních zemí.

Tvůj zájem o lidovou kulturu a dění v etnologických ústavech stále pokračuje, i když už jsi několik let v důchodu. Tvaje znalosti a zájem o obor neuhasl a přináší ovoce. Jsi vždycky schopen poradit, napsat fundovaný posudek i poučenou kritiku. Setkáváme se i spolu s ostatními našimi kolegy na vernisážích výstav a při jiných významných oborových setkáních a přinášíme si tak navzájem vzpomínky na naši mladost, na naše přátele a kolegy, z nichž nás mnozí už předešli do jiné dimenze. Nosíme v paměti také naše přednášející, mezi nimiž nechyběly veličiny, jakými byli Oldřich Sirovátka, Karel Fojtík, v čele s Antonínem Václavíkem, který nám tolik dal.

Věra Kovářů

Ludmila Tarcalová slaví

V červnu na svátek svatého Jana jsme mohli ke kulatým narozeninám popřát a na zdraví připít naši milé kolegyni, přítelkyni a v jistém smyslu slova i muzejní vychovatelce PhDr. Ludmile Tarcalové.

Při psaní článku, laudacia, se autoři často potýkají s problémem, jak připomenout osobnost, které chtějí vzdát čest a přitom neopakovat již mnohokrát vyřčené a nezabřednout do stereotypu vyjmenovávání pracovních výsledků a úspěchů. I když již před deseti lety byla odborná, výstavní a publikační činnost L. Tarcalové úctyhodná, s odchodem na „odpočinek“ se její publikační tvorba rozvinula nebývalým způsobem. V tomto příspěvku však chceme především zavzpomínat na milou kolegyni, vedoucí, kamarádku, učitelku a skvělého pozitivního člověka, tak jak jsme se s ní každodenně setkávaly v realitě muzejní práce ve Slováckém muzeu. Vzato doslova, byla od počátku naší mentorkou a učila a zapracovala vlastně dvě generace svých kolegyň. Proto jsme se rozhodly věnovat jí tuto zdravici a zavzpomínat na společná léta ve Slováckém muzeu.

Ludmila Tarcalová – etnografka, muzejnice

Blanka Rašticová: „*K mému prvnímu setkání s Lidkou Tarcalovou došlo v srpnu 1976, kdy jsem nastoupila do Slováckého muzea. Vysoká škola mne naučila mnohému, avšak pro práci muzejníka mne vyzbrojila jen minimálně. O to více mi pomohla laskavá a vždy vlídná kolegyně. Zasvětila mne i mého tehdejšího kolegu Josefa Hapáka do tajů muzejního řemesla, ke kterému patří zásady evidence sbírkového fondu. Spoustu hodin s námi strávila nad tvorbou odborné systematiky nezbytné k třídění fondu a při každém, byť sebemenším problému jsme neváhali a hledali u ní radu.*“

Marta Kondrová: „*Když jsem v srpnu 2001 nastoupila jako elévka na etnografické oddělení Slováckého muzea ještě při studiu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, naskočila jsem do správně rozjetého vlaku,*



který šlapal jako hodinky a řítil se pro mě pekelnou rychlostí. Nesměle jsem si osahávala praxi muzejní etnografie, o které jsem nevěděla prakticky nic. Na jednu z prvních vět doktorky Tarcalové však nikdy nezapomenu: „Na všechno se ptej. Radši se pětkrát zeptej, než uděláš jednu chybu z nevědomosti nebo falešného studu. Jsou chyby, které se už nedají vrátit a přitom jsou zbytečné a dalo se jim předejít jen tím, že člověk překročí vlastní stín a pýchu a přizná, že něco neví.“ A tak jsem se ptala. Mnohdy i tolikrát denně, že jsem nutně musela své laskavé vedoucí „lézt na nervy“. Tehdy i dnes nesmírně obdivuji její trpělivost, shovívavost a neúnavnost, s níž mě zaslavčovala do evidence prvního stupně, katalogizace, systému ukládání sbírek a práce s nimi.“

Způsob evidence a práce se sbírkovými předměty získal díky vedení L. Tarcalové pevné obrysy a systém, který zaručuje dodnes dokonalý přehled o každé nitce, která překročila práh muzea. V sedmdesátých letech během systematické katalogizace muzejního fondu vznikala postupně stále aktualizovaná systematika, která skvěle charakterizuje etnografický fond muzea. Je až neskutečné, jaké množství karet 2. stupně L. Tarcalová během sedmdesátých, ale především osmdesátých let zapsala a díky tomu měla jako vedoucí oddělení přehled o tom, jaké předměty je třeba z terénu ještě získat, a účinně se tak starala o smysluplnou akviziční činnost. A s tím souvisela také práce na uložení sbírek – nejen jejich systematické rozřídění a uskladnění, zabezpečení vhod-

ných podmínek, ale také na inventarizaci. Za svou muzejní kariéru zažila několikeré stěhování depozitářů a fyzická těžká práce mnohdy v náročných podmínkách, zímě, vlhku nebo naopak horku, byla její běžnou realitou. Zemědělské náradí se stěhovalo z budovy dnešní Galerie Slováckého muzea na bývalou faru v Kostelanech a odtud do nově postavených replik stodol v Topolně. Několikrát se stěhovaly depozitáře také v rámci hlavní budovy Slováckého muzea ve Smetanových sadech a odtud v roce 2006 do budovy v areálu bývalých kasáren.

Ludmila Tarcalová – vedoucí

Kdo se setkal s Ludmilou Tarcalovou, zná ji jako milého, stále usměvavého, dobře naladěného a pozitivního člověka, který nemá problém komunikovat s univerzitním profesorem stejně jako s malířem pokojů. Právě její otevřenost, srdečnost a vstřícnost vůči všem, kteří do muzea přišli s dotazem, prosbou o metodickou pomoc či nabídkou spolupráce, jí byly vlastní i jako vedoucí kolektivu národopisného oddělení. Je snad trochu starosvětské používat dnes slova jako národopis či kolektiv v době teamleaderů a account managerů, ale k muzeu a osobnosti L. Tarcalové zkratka patří. Jako vedoucí etnografického oddělení Slováckého muzea působila již brzy po svém nástupu v roce 1971 až do roku 2009, kdy předala pomyslné žezlo dlouholeté spolupracovnici PhDr. Romaně Habartové. Pod jejím vedením vládla na oddělení vždy dobrá pohoda a spolupráce. Zásadně se nic neřešilo z pozice síly, ale kolektivní diskusí, a tak zde i v dobách totality a normalizace působil ostrůvek demokracie v tom nejlepší smyslu.

Marta Kondrová: *„Ráda vzpomínám na pravidelné pondělní ‚porady‘. S přibývajícím věkem a náhledem na jiná pracoviště oceňuji jejich obrovský význam pro vzájemnou komunikaci, zpětnou vazbu a skutečný zájem o své kolegy a jejich problémy či potíže nebo úspěchy. Každé pondělí ráno jsme si u hrnku kávy sdělily, jak jsme strávily víkend, a volně se přešlo do diskuse – co je třeba udělat. Během 20 minut jsme tak*

věděly, co kterou z nás trápí, či naopak těší a jak se bude odvíjet náš pracovní týden. Práce byla rozdělena, ještě než jsme stačily kávu dopít a pak už následovala její realizace. Nenásilný a přitom velmi efektivní přístup pro zadání i kontrolu práce přispíval k tomu, že jsme vždy přesně věděly, na čem kdo právě pracujeme, co je třeba rychle dokončit, a hlavně jak a kdy si potřebujeme vzájemně vypomocet. To bylo pod vedením L. Tarcalové tím hlavním – abychom táhly za jeden provaz, a byly vidět výsledky naší práce.“

Ludmila Tarcalová – vědkyně

Součástí práce muzejníka etnografa by měla být také práce v terénu a provádění výzkumů lidové kultury ve spádové oblasti. Ne všechna muzejní pracoviště mají možnost se této činnosti věnovat, ať už z důvodů personálních, provozních nebo jiných. Ludmila Tarcalová vždy na tuto stránku práce kladla velký důraz. Právě hluboká znalost terénu, toho co z obřadní kultury v okolí stále ještě žije či dožívá, patří k největším devízám osobnosti této skvělé dámy. Ve své práci se snažila pro celé oddělení vždy stanovit okruhy výzkumů, kterým se jednotliví pracovníci věnovali, přednesli je na konferencích a hlavně publikovali. Ne každý vedoucí má dar motivovat své podřízené a spolupracovníky k osobnímu růstu. Tento rys povahy a velké nesobectví však byl a je Ludmile Tarcalové vlastní.

Blanka Rašticová: „Byla to právě Lidka, která mne, začínající historičku, přivedla i k odborné práci a vědeckému výzkumu. Tehdy sice ještě neplatilo to dnes dobře známé ‚publish or perish‘ (publikuj, nebo zahyň), ale Lidka tuto zásadu uplatňovala a vedla v tomto duchu i své kolegy. Sama vzpomínala, že to byl její kolega a ‚učitel‘ Josef Tomeš, který ji v Ústavu lidové kultury ve Strážnici, kde předtím pracovala, směřoval podobným způsobem. Jako redaktorka sborníku Slovácko mne inspirovala nejen k psaní prvních drobnějších textů do sborníku či vlastivědných časopisů, ale naučila mne také důležité zásady redakční a ediční práce. Krok za krokem mne provedla problema-

tikou typografické práce, naučila používat korektorské značky a její vzor mne nakonec přivedl i k tomu, že jsem si posléze troufla na editování sborníků (dnes nazývaných kolektivní monografie) z agrárních konferencí pořádaných Slováckým muzeem.“

Marta Kondrová: „Paní Tarcalová naprosto samozřejmě a nenásilně přiměla nedostudovanou etnografku k tomu, aby si vybrala téma, provedla výzkum, sepsala referát a přednesla jej na vědecké konferenci. I tady se ale projevila její nesmírná kolegiálnost. Sepsaný elaborát přečetla a věcně a stručně uvedla připomínky, které bylo třeba zapracovat, aby byl výsledek co nejlepší. Vždycky říkala: ‚Nemůžeš vařit z vody a všechno, co tvrdíš, musíš mít ověřené. To je také důvodem, proč jsou její vlastní práce tak vysoce hodnocené mezi kolegy odborníky i mezi běžnými zájemci o lidovou kulturu.‘

V ohledu publikování mě naprosto šokovala brzy po mém příchodu do muzea. Než jsem se pořádně rozkoukala, přišla ke mně se sepsaným článkem a řekla: ‚Prosím Tě, přečti mně to, jestli to tak může být. Moje chabá obrana, že já si přece nemůžu vůbec dovolit posoudit odborný text, který ona jako erudovaná odbornice s mnohaletou praxí napsala, mi s klidem odpověděla, že můžu a že ji zajímá můj názor. Opět to byla příležitost zapracovat na sobě a při čtení se mnohému naučit. Když jsem jí ten článek vracela – znovu mě odzbrojila s naprosto vážně míněnou otázkou: ‚Co myslíš, není to blbost, může to tak být?‘ Tato vzájemná výměna názorů a dobře míněných rad, které jsem se od paní Tarcalové naučila, mi nescetněkrát potvrdila, jak dobrá je zpětná vazba a jak moc vás může posunout dobře míněná kritika, kterou se musí člověk také naučit přijmout a poučit se z ní.“

Ludmila Tarcalová – předsedkyně subkomise pro lidové obyčeje

Lpění na vědeckém růstu muzejníků a nesmírná pracovitost přivedly L. Tarcalovou až na post předsedkyně Subkomise pro lidové obyčeje Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech.

Již v sedmdesátých letech se jako účastnice konferencí aktivně zapojovala do činnosti komise, k níž vždy přispěla referátem podloženým důkladným terénním výzkumem. Ve složitém období po roce 1989, kdy se ostatní subkomise rozpadly a mezinárodní vedení přestalo fungovat, převzala vedení Subkomise, kterou organizačně zaštitilo Slovácké muzeum. Fakticky se mezinárodní setkání etnografů, která s sebou nesla vždy „rukolapný“ výsledek v podobě vydaného sborníku z konference, podařilo udržet a zvelebit jedině díky úsilí, houževnatosti a nesmírnému pracovnímu nasazení L. Tarcalové. Během devadesátých let a po roce 2000 se tak konference, které vždy v dvouletých intervalech organizovala, staly jedinečným setkáním pedagogů vysokých škol, akademiků a muzejníků, kteří zvolené téma nazírali z mnoha úhlů. Díky osobnosti L. Tarcalové se do Subkomise také zapojili opět zahraniční kolegové, zejména pedagogové z vysokých škol na Slovensku, ale také v Chorvatsku, a dokonce i jazykovědci, lékařka a další přispěvatelé, kteří podpořili interdisciplinaritu ve výzkumu zvoleného tématu. V tom tkvělo a tkví největší bohatství konferencí a tištěných výstupů, za které v minulosti několikrát získala ocenění České národopisné společnosti. V roce 2004 to bylo za konferenci Zelen v lidových obyčejích (2003), v roce 2006 za Zvyky a obyčej socioprofesionálních skupin (2005), a o dva roky později za konferenci s názvem Dary a obdarování (2007). Na tomto místě je třeba zmínit také ocenění za publikační činnost, v roce 2009 získala ocenění České národopisné společnosti v kategorii publikace za Hody s právem na Uherskohradištsku.

Blanka Rašticová: „*Příklad Lidky Tarcalové mne inspiroval v roce 1990 k uspořádání první vědecké konference agrárních historiků. I při její přípravě jsem si za Lidkou chodila pro rady, týkající se organizačního zajištění, a z jejích zkušeností jsem čerpala po celou dobu, co Slovácké muzeum tyto konference, které se brzy staly mezinárodními, pořádalo. A napodobila jsem její praxi i v tom, že z každé konfe-*

rence vydalo muzeum ještě v daném roce výše zmíněné tištěné výstupy. V roce 1996 založilo muzeum z našeho podnětu novou ediční řadu, Studie Slováckého muzea, která byla určena k publikování výsledků konferencí.“

Marta Kondrová: „*Při vzpomínce na jednu z mých prvních konferencí si vybavuji nábožnou úctu, se kterou jsem sledovala docentky a profesorky z bratislavské univerzity, které s nesmírnou sečtělostí prezentovaly své závěry srovnávacího bádání a teoreticky posunovaly mantinely oboru. A stejně tak se zájmem sledovaly a komentovaly materiálové úzce zaměřené příspěvky muzejních etnografů, mnohdy začátečníků, a při setkáních na společenských večerech nejen živě diskutovaly o dění v oboru, ale srdečně a rády si s námi zazpívaly.*“ L. Tarcalová prostě přitahovala a přitahuje jako magnet stejné lidi, jako je sama – srdečné, dělné, otevřené a lidsky přívětivé.

Ludmila Tarcalová – členka porot, autorka programů, krojová policistka

S obrovským nasazením sobě vlastním se L. Tarcalová také účastní mnoha veřejných akcí, festivalů i pořadů, ať už jako autorka, spolupracovnice, nebo členka hodnotící komise např. Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. Kdo každoročně zavítá do víru programů MFF ve Strážnici, jistě se několikrát za tři dny může setkat, tedy spíš zahlédnout blondatou hlavu, která přejíždí na kole s větrem o závod z jednoho stadionu a amfiteátru na druhý a během jízdy se pozdraví s mnoha známými a přáteli a dál „odfrčí“ za povinnostmi zodpovědné hodnotitelky. Stejně jako ke všem činnostem přistupuje i k této úloze s vervou a pracovním nasazením sobě vlastním. Zasedání komise, které se mnohdy protáhne do brzkých ranních hodin, není prací lehkou a vůbec ne vděčnou. Každý z diváků totiž ví, že by hodnotil jinak a lépe. Kdyby ale znali tu dřinu, která za tím je, určitě by neměnili.

Marta Kondrová: „*V době, kdy sužovaly L. Tarcalovou zdravotní problémy, jsem dvakrát tohoto ‚chlebička‘ okusila a upřímně se obdivuji, že se k němu vrátila. Stejně jako vše,*

je také hodnotící komise především souborem skvělých kolegů stejného ražení, kde se člověk cítí dobře a vydaná energie se v takové společnosti dobíjí jaksi samovolně. Když jsem zaskakovala, a to doslova na poslední chvíli v hodnotící komisi strážnických slavností poprvé, a s některými dlouholetými členy se zde seznamovala, nejvíce mi utkvěla v paměti poznámka docenta Tyllnera, který mi při potřesení rukou pravil: „Á, Vy jste ta Lidčina žačka! Bylo to pro mě velkou pochvalou a zároveň závazkem, abych své učitelce neudělala ostudu.“

Diskutovanou součástí práce etnografů v muzeích je téma, zda poskytovat metodickou pomoc a zasahovat, či nezasahovat radou do podoby probíhajících nebo obnovovaných svátků, slavností a výročních obyčejů. Oblékání kroje především mladou generací zažívá nejen na jihovýchodní Moravě vzestup, běžně se pořizují nové krojové součástky nebo opravují či přešívají starší části krojů. Šití krojů i jejich správné oblékání ke konkrétním příležitostem je čtým tématem dotazů. Poradní, či jak říkáme metodická činnost, byla a je dodnes významnou součástí práce L. Tarcalové. Neváhá upozornit soubor nebo jednotlivce na špatně oblečený kroj, nedbalou úpravu šátku nebo nevhodné doplňky. Ne vždycky je tato „pochvala“ přijata s potěšením, ale převážná část folkloristické veřejnosti dobře ví, že bez jejich odborných rad a doporučení by možná dnes kroje oblékané o hodech nebo slavnostech vína vypadaly poněkud jinak. Svoji osvětovou misi za krojovou čistotu každoročně vede i v rámci programu Slováckých slavností vína a otevřených památek. Její komentované krojové přehlídky navštěvují stovky spokojených diváků.

Ludmila Tarcalová – kolegyně, spolupracovnice, kamarádka

Blanka Rašticová: „Dnes již nedokážu vyjmenovat všechny oblasti naší odborné spolupráce, počínaje téměř každodenními konzultacemi o sbírkových předmětech a jejich evidenci přes přípravu scénářů výstav až po společnou práci při vydávání monografií

některých obcí regionu. Vždycky jsme si dokázaly porozumět a snad nebude neskromné, když napíšu, že jsme se báječně doplňovaly.

Nejen prací živ je člověk, je třeba si najít čas i pro zábavu a odpočinek. A je úžasné, když se na pracovišti vytvoří pracovní a dělný kolektiv, jehož členové se společně dokáží veselit. I na tomto poli mívala Lidka prim – v osmdesátých letech zorganizovala pro muzejníky řadu poznávacích zájezdů po vlastech českých, moravských i slovenských, byla iniciátorkou „založení“ souboru Demlovan a nikdy nechyběla při vymýšlení různých „taškařic“, které jeho členové pořádali – jen namátkou vzpomínám na naše „vystoupení“ na „svíci“ našich kolegyně Romany Habartové či Ludmily Daňkové, vánoční večírky či besídky pro děti zaměstnanců... Snad nejveselejší zážitek jsme prožili při zájezdu do Banské Bystrice. Autobus, který nás vezl, měl na zadním okně velkou ceduli vyzdobenou slováckým ornamentem a nápisem Soubor písní a tanců Demlovan. Když zastavil na parkovišti u Památníku SNP, nahrnuli se k němu lidé a chtěli, abychom jim zazpívali a zatančili. Nebýt Lidky, která pronesla své oblíbené a charakteristické: „Tož, podme!“ Kdo ví, zda bychom si tehdy neutržili pořádnou ostudu...

Po sametové revoluci se otevřely hranice a muzejníci společně vyjeli nejprve do Vídně, pak někteří spolu s kolegy z okolních muzeí do Říma a Francie, i tyto zájezdy Lidka spoluorganizovala a užili jsme si na nich, kromě nových poznatků, také spousty legrace.“

Ludmila Tarcalová – důchodkyně?

To pojmenování se k osobnosti L. Tarcalové vůbec nehodí, ba působí v jejím případě téměř pejorativně. Nejen, že by jí těžko kdo hádal léta, která v roce 2016 oslavila, ale díky energii, činorodosti a neutuchajícímu elánu L. Tarcalové rozhodně neodešla z muzea na odpočinek. Je stále nesmírně aktivní, zůstává v kontaktu s oborem, kolegy, působí v redakční radě časopisu Slovácko i Ethnologia Europae Centralis, spolupracuje se soubory, jednotlivci, Slováckým muzeem i Národním ústavem lidové kultury. A nyní

v největší míře zúročuje své bohaté odborné znalosti v knihách *Kroj na Uherskohradištsku* (2013), *Tradiční úprava hlavy II., 3. část. Úvazy tištěných šátků na Moravě*. (2014), *Tradiční úprava hlavy II., 1. část. Účesy, čepce a šatky na Moravě* (2016).

Doufáme a těšíme se, že v nastartovaném tempu bude i dále pokračovat a dočkáme se od ní dalších publikačních počínů.

Za ta léta, která jsme s Ludmilou Tarcalovou prožily v muzeu, jsme osudu, ale hlavně jubilantce vděční. Všem nám byla oporou a jinak je tomu dodnes. Pozvedáme proto symbolickou číši vína a připijíme jí za všechny muzejníky na zdraví a dlouhá léta!

Blanka Rašticová, Marta Kondrová

Výběrová bibliografie

Knihy, brožury a katalogy výstav

1. *Svatební obřady a obyčeje na Slovácku – příspěvek k úloze tradice v současnosti* [rukopis]. 1977. 118 s. Dizertace-Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Brně, Filozofická fakulta, 1977.
2. *Bibliografie lidových obyčejů: časopis Jaro, Masarykovou stopou*. [Brno]: Československá sekce Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a na Balkáně, [1985?]. 1 nestránkovaný svazek.
3. *Bibliografie lidových obyčejů*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 1989. 176 s.
4. *Bibliografie lidových obyčejů. II. díl*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 1995. 169 s. ISBN 80-901913-2-0.
5. *Božic u Moravskoj = Vánoce na Moravě*: Slovácké muzeum, Uherské Hradiště – Gradski muzej Bjelovar 30. studeni 2003. – 6. siječnja 2004. Bjelovar: Gradski muzej Bjelovar, 2003. 15 s. ISBN 953-97349-6-7. (Katalog výstavy).
6. *Památky lidového stavitelství Topolná. Průvodce zemědělskými usedlostmi č.p. 90 a 93*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2003. [12] s. ISBN 80-86185-22-2.
7. *Průvodce expozicí Slovácko*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2003. [17] s. ISBN 80-86185-26-5.
8. *Přijďte děti k nám: národopisná expozice Slovácko, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti: pracovní sešit*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2003. [4] s. Dětské tisky; 2.
9. *Klobúček s pérkama, věneček s pantlama: úvazy, pokrývky a úpravy hlavy: katalog k výstavě*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2004. 28 s. ISBN 80-86185-37-0.
10. *Mapa krojů na Slovácku*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, [2006?]. 1 složený list (24 s.). ISBN 80-86185-53-2.
11. *Nevěsty Slovácka*. Uherské Hradiště: Klub kultury Uherské Hradiště, 2007. [52] s.
12. *Hody s právem na Uherskohradištsku*. Vyd. 1. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2008. 224 s. ISBN 978-80-86185-69-9.
13. *Kroje jihovýchodní Moravy I*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2008. 1 složený l. (14 s.). (Spolu s Martinem Šimšou).
14. *Kroje jihovýchodní Moravy II*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2008. 1 složený l. (14 s.). (Spolu s Martinem Šimšou).
15. *Chutě a vůně slovácké kuchyně: kuchařka tradičních pokrmů na Slovácku*. Vyd. 1. V Uherském Hradišti: Region Slovácko, 2010. 187 s. ISBN 978-80-254-7196-8. (Autorka textů).
16. *Na paletě krojů: slovácké slavnosti vína a otevřených památek Uherské Hradiště*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Nadace Děti-kultura-sport, 2010. 371, [9] s. ISBN 978-80-254-7930-8. (Spolu s Michalem Dvouletým, Romanou Habartovou, Martou Kondrovou).
17. *Kroj na Uherskohradištsku*. Uherské Hradiště: Klub kultury v Uherském Hradišti, 2013. 272 s. ISBN 978-80-260-4267-9.
18. *Buchlovický kraj v proměnách času*. Buchlovice: Městyš Buchlovice, 2014. 189 s. ISBN 978-80-260-5673-7. (Spolu s Pavlou Večeřovou a Bořkem Žižlavským).
19. *Führer durch die ethnografische Ausstellung Mährische Slowakei*. 1. Ausg. Uherské Hradiště: Mährische-slowakischen Museum in Uherské Hradiště, 2014. 46 s. ISBN 978-80-87671-13-9. (Spolu s Martou Kondrovou).
20. *Průvodce národopisnou expozicí Slovácko*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2014. 46 s. ISBN 978-80-87671-11-5. (Spolu s Martou Kondrovou).
21. *Slovácko ethnographic exhibition guide*. 1st ed. Uherské Hradiště: Museum of Moravian Slovakia, Uherské Hradiště, 2014. 46 s. ISBN 978-80-87671-14-6. (Spolu s Martou Kondrovou).
22. *Tradiční úprava hlavy: (odborná publikace s přílohou filmového dokumentu)*. II.,

3. část, *Úvazy tištěných šátků na Moravě*. 1. vyd. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2014. 149 s. Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice. III. řada, Tradiční postupy lidového odívání. ISBN 978-80-87261-95-8.
23. *Tradiční úprava hlavy: (odborná publikace s přílohou filmového dokumentu). II., 1. část, Účesy, čepce a šatky na Moravě*. 1. vydání. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2016. 141 s. Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice. III. řada, Tradiční postupy lidového odívání. ISBN 978-80-88107-15-6.
- Studie a články**
24. Heřman Landsfeld jubilující. *Malovaný kraj* 5, 1969, č. 7, s. 7–8.
25. Maléřečka – tentokrát ze Strážnice. *Malovaný kraj* 7, 1971, č. 6, s. 10–11. (Kateřina Sochorová).
26. Proměnlivost svatebních vínů na Uherskohradištsku. *Národopisné aktuality* 8, 1971, č. 4, s. 345–358.
27. Předsvatební období na uherskohradištském Dolňácku. *Národopisné aktuality* 8, 1971, č. 1, s. 13–28.
28. Kraslice – doklad živého lidového umění. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1973, č. 6, s. 16–18.
29. Obřadní svatební pečivo na Uherskohradištském Dolňácku. *Slovácko* 14–15, 1972–1973, s. 23–31.
30. Sociální svépomoc ve svatebním obřadu na Slovácku: příspěvek k úloze revolučních přeměn na socialistické vesnici. *Slovácko* 18–19, 1976–1977, s. 48–56.
31. Co se dosud uchovalo z krojovaných svateb na Slovácku. *Malovaný kraj* 15, 1979, č. 4, s. 10–11.
32. K jubileu Františka Kretze. *Slovácko* 21, 1979, s. 49–50.
33. Tradice ve výběru partnerů na Slovácku. *Národopisné aktuality* 16, 1979, č. 1, s. 25–29.
34. Vzpomínáme prof. Antonína Václavíka. *Slovácko* 21, 1979, s. 51.
35. Zanikání starých forem zemědělského hospodaření v obci Ostrožská Lhota. *Slovácko* 21, 1979, s. 29–36.
36. Dětský oděv na Uherskohradištsku. *Slovácko* 22, 1980, s. 61–72. (Spolu s Marií Náplavovou).
37. Živnost výročních obyčejů v okrese Uherské Hradiště. *Malovaný kraj* 16, 1980, č. 6, s. 8–9.
38. Hornácký primáš Josef Pešek zemřel. *Slovácko* 23, 1981, s. 112–113.
39. Jak se děti na Hradištsku chovaly a bavily. *Malovaný kraj* 17, 1981, č. 4, s. 18. (Spolu s Marií Náplavovou).
40. Mužský všední a pracovní oděv na Uherskohradištsku. *Národopisné aktuality* 18, 1981, č. 2, s. 107–112.
41. Sociální a stavovské rozdíly v oděvu na Hradištsku. *Slovácko* 23, 1981, s. 91–95.
42. Ženský všední a pracovní oděv na Uherskohradištsku. *Národopisné aktuality* 18, 1981, č. 1, s. 11–21.
43. 7. strážnické sympozium. *Slovácko* 24, 1982, s. 153.
44. Hrnčířské výrobky Albína Žitného ve sbírkách Slováckého muzea v Uh. Hradišti. In: *Studie Muzea Kroměřížska*, 1982, s. 93–94, obr.
45. PhDr. Vítězslav Volavý – jubilant. *Slovácko* 24, 1982, s. 131–132.
46. Současný stav výročních obyčejů v okrese Uherské Hradiště. In: FROLEC, Václav, ed. *Výroční obyčeje: současný stav a proměny: sborník*. 1. vyd. Brno: Blok, 1982, s. 212–223. Lidová kultura a současnost; Sv. 8.
47. Ženský a mužský sváteční oděv na Uherskohradištsku. *Slovácko* 24, 1982, s. 103–119.
48. 3. seminář „Socializace vesnice a proměny lidové kultury“. *Slovácko* 25, 1983, s. 145–146.
49. Jubilantka PhDr. Miroslava Ludvíková, CSc. *Národopisné aktuality* 20, 1983, č. 4, s. 270–271.
50. Kretzova sbírka dýnek a čepců ve Slováckém muzeu. *Slovácko* 26, 1984, s. 87–93.
51. Pozdrav doc. dr. Dušanu Holému, CSc. *Slovácko* 25, 1983, s. 125–126.
52. Vánoční svátky ve Starém Městě. *Malovaný kraj* 19, 1983, č. 6, s. 17.
53. Doc. PhDr. Václav Frolec, CSc. – jubiluje. *Slovácko* 26, 1984, s. 122.
54. Hodové obchůzky na Hradištsku. *Zpravodaj města Uherské Hradiště* 22, č. 11, 1984, s. 16–19.
55. Když se řekne masopust. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1984, č. 2, s. 18–19.
56. Národopisné práce na Hradištsku v letech 1885–1915. *Malovaný kraj* 20, 1984, č. 5, s. 16.
57. Nová expozice v zámku Nový Světlov. *Slovácká jiskra* 34, č. 27 (4. 7. 1984), s. 6. (Spolu s Blankou Rašticovou).
58. Památník lidu Slovácka: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti oslaví 70 let svého trvá-

- ní. *Slovácká jiskra* 34, č. 22 (30. 5. 1984), s. 5.
59. Pozvánka na výstavu majoliky. *Malovaný kraj* 20, 1984, č. 4, s. 22.
 60. Z neznámé historie moravských krojů. *Slovácko* 26, 1984, s. 130.
 61. Hody, milé hody. *Malovaný kraj* 21, 1985, č. 4, s. 3.
 62. Narozeninové obyčeje v životě lidu na Uherskohradištsku. In: FROLEC, Václav. *Čas života: rodinné a společenské svátky v životě člověka*. 1. vyd. Brno: Blok, 1985, s. 112–117. Lidová kultura a současnost; sv. 10.
 63. Doc. dr. Ján Podolák, DrSc. – jubiluje. *Slovácko* 28, 1986, s. 127.
 64. Dráteníci ve Starém Městě. *Malovaný kraj* 22, 1986, č. 1, s. 18.
 65. K nedožitým padesátinám PhDr. Josefa Tomše, CSc. *Slovácko* 28, 1986, s. 125.
 66. Odvedenecké obchůzky na Uherskohradištsku. *Malovaný kraj* 22, 1986, č. 2, s. 16–17.
 67. Podíl souborů lidových písní a tanců na udržování tradic lidové kultury v prostředí města Uherského Hradiště. In: ŠEPLÁKOVÁ, Věra, ed. a FROLEC, Václav, ed. *Venkovské město: Sborník příspěvků z 9. strážnického sympozia*, 29.–31. 10. 1984: sympozium poř. *Ústav lid. umění ve Strážnici... [aj.]*. Sv. 1. 1. vyd. Uherské Hradiště: Slovákcké muzeum, 1986, s. 104–112.
 68. Postavení dětí v rodině v období 20. století. *Slovácko* 28, 1986, s. 63–67.
 69. Úvod. In: HUBÁČEK, Josef. *Vonička z dědiny: povídání ze Slovácka pro zábavu a poučení*. 1. vyd. Uherské Hradiště: JZD Dolina, 1986. 147 s.
 70. Vojtěch Holcman zemřel. *Slovácko* 28, 1986, s. 124–125.
 71. Doc. PhDr. Bohuslav Beneš, CSc., – jubiluje. *Slovácko* 29, 1987, s. 135–136.
 72. Halena – nejstarší svrchní soukenný oděv. *Slovácko* 29, 1987, s. 69–76. (Spolu s Marií Náplavovou).
 73. Moravská lidová... *Slovácko* 29, 1987, s. 149. Recenze: Moravská lidová výšivka / Miroslava Ludvíková. Brno, 1986. 244 s.
 74. Slavné uherskohradištské osobnosti: první kustod národopisných sbírek. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1987, č. 8, s. 12–13. (František Ilík).
 75. Mládenecké právo. *Malovaný kraj* 24, 1988, č. 3, s. 20.
 76. Motivy hradištské výšivky. *Malovaný kraj* 24, 1988, č. 4, s. 20–21.
 77. PhDr. Ján Botík, CSc. – jubiluje. *Slovácko* 30, 1988, s. 186–187.
 78. Rozka Falešníková – lidová umělkyně Slovácka. *Slovácko* 30, 1988, s. 113–120.
 79. Sousedské vztahy ve Starém Městě v období 20. let. *Malovaný kraj* 24, 1988, č. 5, s. 18.
 80. Struktura odvedenecké obřadní obchůzky na okrese Uherské Hradiště. In: FROLEC, Václav. *Obřadní obchůzky: na počest Bohuslava Beneše*. Uherské Hradiště: Slovákcké muzeum, 1988, s. 177–181.
 81. Vzpomínka na hornácké muzikanty. *Národopisné aktuality* 25, 1988, č. 4, s. 267–268.
 82. Josef Klvaňa a Uherské Hradiště. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1990, č. 8–9, s. 21–22.
 83. Lidová hudba... *Slovácko* 32, 1990, s. 150–151. Recenze: Lidová hudba a tanec na jevišti: čtyřicet let Hradišťanu / Josef Jančář. Strážnice: ÚLU, 1990. 17 s.
 84. Primáš Slávek... *Slovácko* 32, 1990, s. 150. Recenze: Primáš Slávek Volavý / Václav a Věra Frolcovi. Strážnice: ÚLU, 1990. 92 s.
 85. Svět lidové... *Slovácko* 32, 1990, s. 150. Recenze: Svět lidové písně / Jiří Pajer. Strážnice: ÚLU, 1989. 128 s.
 86. Tradice a její proměny v časovém a obyčejném průběhu předsvatebního období na Slovácku. *Slovácko* 32, 1990, s. 99–104.
 87. Vánoce v písních, popěvcích a říkadlech ; Vánoční svátky v životě lidu Uherskohradištska, Živá tradice předvánočních obyčejů ; Od „Kače“ až do Tří králů aneb jak to bylo před třiceti lety ; Zvykoslovné předměty ; Vstáváme, pastýři ospalí ; U štědrovečerního stolu ; Štědrý večer v době Karla IV. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1990, č. 12, s. 2–14. (Spolu s Annou Mlýnkovou, Milošem Hrdým, Marií Náplavovou, Michalem Stránským a Romanou Habartovou).
 88. Osobnosti regionu: Alois Zábranský: Antonín Václavík. *Zpravodaj města Uherské Hradiště* 29, 1991, č. 9, s. 17.
 89. Velikonoce v lidové víře: kraslice. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1991, č. 3, s. 13–14. (Spolu s Annou Mlýnkovou).
 90. Pokoj lidem dobré vůle. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1992, č. 12, s. 12.
 91. Prof. Josef Hubáček. *Slovácko* 33–34, 1991–1992, s. 186.
 92. Profesor Antonín Václavík a Slovákcké muzeum. *Slovácko* 33–34, 1991–1992, s. 27–39.
 93. Slovácko 1905. *Slovácko* 33–34, 1991–1992, s. 188. Recenze: Slovácko 1905: Ze vzpomínek

- a fotografií Karla Dvořáka z počátku 20. století / Václav Frolec. Brno: Regio, 1991. 111 s.
94. Za prof. J. Hubáčkem. *Malovaný kraj* 28, 1992, č. 5, s. 21.
 95. Za V. Frolecem. *Slovácké noviny* 3, č. 22 (27. 5. 1992), s. 1.
 96. Živůtky ve fondu Slováckého muzea v Uherském Hradišti. *Slovácko* 33–34, 1991–1992, s. 99–107.
 97. Člověk a země, magické praktiky: národopisná výstava v SM. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1993, č. 4, nestr.
 98. Prosebná a děkovná procesí na Uherskohradištsku. *Slovácko* 35, 1993, s. 51–57.
 99. Světci v lidovém kalendáři. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1993, č. 6.
 100. Úvod. In: NOVÁČEK, Josef a TŘETINA, Květoslav. *Slovácká kuchyně*. 1. vyd. Vizovice: Lípa, 1993. 216 s. ISBN 80-86093-76-X.
 101. Bibliografické přílohy... *Slovácko* 36, 1994, s. 68–69. Recenze: Bibliografické přílohy Národopisné revue. Sv. 1–6. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1991.
 102. Dolňácké kroje: Kněždub. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 2, s. 4.
 103. Hanákoslovácké kroje: Bořetický kraj. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 5, s. 4.
 104. Kroje dolňácké: Uherskoostrožský kraj. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 6, s. 4.
 105. Muzejní poklady. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1994, č. 6.
 106. Náboženské průvody na Uherskohradištsku. *Folia ethnographica* 79, 1994, sv. 28, s. 41–54, obr.
 107. Patronství světců a světic v lidové tradici. *Slovácko* 36, 1994, s. 19–33.
 108. Podhorácké kroje: Vracovský. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 1, s. 4–5.
 109. Severokyjovské kroje: Ježov: Podhorácké. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 4, s. 4.
 110. Slovácké muzeum a národopis. *Slovácké noviny* 5, č. 22 (1. 6. 1994), s. 4. (Spolu s Marií Náplavovou).
 111. Uherskobrodské kroje: Vlčnovský. *Malovaný kraj* 30, 1994, č. 3, s. 4.
 112. Výstava „Moravské a slezské kroje z roku 1814“. *Slovácko* 36, 1994, s. 66.
 113. Hradišťanku k jubileu. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1995, č. 4.
 114. Kraj mutěnicko-hovoranský: Čejč. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 3, s. 4.
 115. Kraj žeravický: Žeravice. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 6, s. 5.
 116. Kroje hanácko-slovácké severní: Krumvíř. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 4, s. 4.
 117. Kroje podlužácké: Prušánky. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 2, 1995, s. 4.
 118. Kroje straňanské: Strání. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 5, s. 4.
 119. Kroje uherskobrodské: Dolní Němčí. *Malovaný kraj* 31, 1995, č. 1, s. 4.
 120. Kult Ježíše Krista a jeho zpodobňování v artefaktech lidového umění. *Slovácko* 37, 1995, s. 33–42.
 121. Masopustní vzpomínání. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1995, č. 2.
 122. Pozdrav k abrahámovinám PhDr. Evě Večerkové, CSc. *Slovácko* 37, 1995, s. 71–81.
 123. Dolňácké kroje: Rohatecký: Rohatec. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 1, s. 4.
 124. Dolňácké kroje: Staré Město: Staroměstsko-jarošovský. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 2, s. 4.
 125. K abrahámovinám PhDr. Milanu Chlebanovi. *Slovácko* 38, 1996, s. 110–111.
 126. Kraj podhorácký: Buchlovice: Buchlovický. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 4, s. 4.
 127. Kroje dolňácké: Petrov: Strážnický. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 5, s. 4.
 128. Kroje uherskobrodské: Bánov: Bánovský. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 6, s. 4.
 129. Kroje uherskobrodské: Březovský: Březová. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 3, s. 4.
 130. Lidová kultura. In: ČOUPEK, Jirí et al. *Kunovice v proměnách času*. Břeclav: Moravapress, 1996, s. 189–215. (Spolu s Josefem Jančářem).
 131. Nadešel čas adventní. *Slovácké noviny* 6, č. 49 (4. 12. 1996), př. 3.
 132. Rekonstrukce a stylizace lidového oděvu v souborové praxi. *Malovaný kraj* 32, 1996, č. 6, s. 18.
 133. Staroměstská Dolina slaví 40. výročí. *Slovácké noviny* 6, č. 48 (27. 11. 1996), s. 12.
 134. Tradiční jarmak v Uherském Hradišti. *Slovácko* 38, 1996, s. 9–21.
 135. Z pozůstalosti Rozky Falešnickové : lidové umělkyně ze Slovácka. *Zvuk* 1, 1996, jaro, s. 32.
 136. „Čižmy“ – krojová obuv na Slovácku. In: *Obuv v historii '94: sborník materiálů z I. mezinárodní konference, 19. – 21. září 1994 = The shoes in history '94*. 2. vyd. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy, 1997, s. 42–44.
 137. 18. květen, mezinárodní den muzeí: Výstava „Malované slovo“ ve Slováckém muzeu. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1997, č. 5, s. 14–15.
 138. Obřad, slavnost, děti. *Slovácko* 39, 1997, s. 37–46.

139. PhDr. Josef Beneš, CSc., osmdesátníkem. *Slovácko* 39, 1997, s. 65.
140. Poutní místo Vranov. *Slovácko* 39, 1997, s. 70–71. Recenze: Poutní místo Vranov. Vranov: Farní úřad Vranov u Brna, 1996. 159 s.
141. Příjemný večer s Kunovjanem. *Slovácké noviny* 7, č. 15 (9. 4. 1997), s. 14.
142. Střípky z historie města: pozvánka na výstavu Na hradištském jarmaku. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1997, č. 4, s. 12–13.
143. Z klenotnice Moravy. Jak se děti na Hradištsku „chovaly, bavily“ a oblékaly. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 31 (4. 8. 1997), s. 9. (Spolu s Romanou Habartovou).
144. Z klenotnice Moravy. Jízda králů. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 20 (19. 5. 1997), s. 9.
145. Z klenotnice Moravy. Mládeňecký spolek v Bojkovicích. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 39 (29. 9. 1997), s. 9.
146. Z klenotnice Moravy. Náboženský život rodin ve vánočním období. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 52 (29. 12. 1997), s. 9.
147. Z klenotnice Moravy. Poutě a poutníci I. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 25 (23. 6. 1997), s. 9.
148. Z klenotnice Moravy. Poutě a poutníci II. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 26 (30. 6. 1997), s. 9.
149. Z klenotnice Moravy. Slavná procesí o svátku Božího Těla. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 21 (26. 5. 1997), s. 5.
150. Z klenotnice Moravy. Vaření a sušení trnek na Hradištsku. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 46, (17. 11. 1997), s. 9.
151. Z klenotnice Moravy. Z červencového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 28 (14. 7. 1997), s. 13.
152. Z klenotnice Moravy. Z červnového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 23 (9. 6. 1997), s. 9.
153. Z klenotnice Moravy. Z listopadového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 45 (10. 11. 1997), s. 9.
154. Z klenotnice Moravy. Z prosincového kalendáře I. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 49 (8. 12. 1997), s. 9.
155. Z klenotnice Moravy. Z prosincového kalendáře II. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 51 (22. 12. 1997), s. 9.
156. Z klenotnice Moravy. Z říjnového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 40 (6. 10. 1997), s. 4–5.
157. Z klenotnice Moravy. Ze srpnového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 32 (11. 8. 1997), s. 9.
158. Z klenotnice Moravy. Ze zářijového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 3, č. 35 (1. 9. 1997), s. 9.
159. Klenotnice Moravy. Ohlédnutí za březnovým kalendářem. *Dobry den, Slovácko* 4, č. 14 (6. 4. 1998), s. 11.
160. Klenotnice Moravy. Z dubnového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 4, č. 15 (14. 4. 1998), s. 11.
161. Obřadní atributy v rodinných a výročních obyčejích. *Slovácko* 40, 1998, s. 33–43.
162. Obuv ve sbírkách Slováckého muzea v Uherském Hradišti. In: PLÁNKA, Ivan, ed. *Obuv v historii '97: sborník materiálů ze 2. mezinárodní konference 29. září – 1. října 1997*. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy, 1998, s. 109–113, obr.
163. Patronství a úcta k sv. Antonínu Paduánskému. *Folia ethnographica* 83, 1998, sv. 32, s. 145–151, obr.
164. Pentlení, věnečky a vonice jakou součástí obřadního oděvu. In: NOVÁKOVÁ, Lenka, ed. *Lidový textil a textilní sbírky v muzeích: sborník k životnímu jubileu PhDr. Miroslavy Ludvíkové, CSc.* Brno: Moravské zemské muzeum, ©1998, s. 8–10. ISBN 80-7028-126-X.
165. Předvádění rukodělné výroby. *Slovácké noviny* 8, č. 12 (25. 3. 1998), s. 22.
166. Z klenotnice Moravy. Z lednového kalendáře. *Dobry den, Slovácko* 4, č. 5 (2. 2. 1998), s. 9.
167. Kuriozity z muzejních a soukromých sbírek, Pentlení nevěsty. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1999, č. 3, s. 15–17.
168. Nad výstavou „Vzácný pane hospodáři“. *Slovácké noviny* 9, č. 51 (22. 12. 1999), s. 13.
169. Poutě ke svatému Antonínovi. In: NEKUDA, Vladimír, ed. *Veselsko*. V Brně: Muzejní a vlastivědná společnost, 1999, s. 179–184. Vlastivěda moravská. Řada topografická; sv. 66. ISBN 80-85048-94-9.
170. Sbírali, nám a dalším uchovali. *Slovácko* 41, 1999, s. 9–30. (Spolu s Marií Náplavovou a Romanou Habartovou).
171. Vzácný pane hospodáři. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1999, č. 12, s. 29.
172. Kunovjan v novém. *Slovácké noviny* 10, č. 50 (13. 12. 2000), s. 13.
173. Kuriozity z muzejních a soukromých sbírek. Nejstarší vyobrazení Panny Marie s Dítětem. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2000, č. 11, s. 13.
174. Kuriozity z muzejních a soukromých sbírek. Novoroční koláč. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2000, č. 1, s. 20.

175. Lidová kultura. In: BEZDĚČKA, Pavel et al. *Staré Město v proměnách staletí*. Staré Město: Město Staré Město, 2000, s. 279–344. ISBN 80-238-6069-0.
176. Lidový oděv v Uherském Ostrohu. In: *Uherský Ostroh*. Uherský Ostroh: Město Uherský Ostroh, 2000, s. 299–312. ISBN 80-238-5714-2.
177. Muzejní a archeologický spolek „Slovácké muzeum“ v Uherském Hradišti. *Slovácko* 42, 2000, s. 327.
178. Panna Maria – ochránčyně Moravy. *Dobry den s Kurýrem* 3, č. 46 (13. 11. 2000), s. 8.
179. Radostná Dolinečka. *Slovácké noviny* 10, č. 24 (14. 6. 2000), s. 13.
180. Sousedské obyčejové právo: příspěvek k problematice obyčejového práva. *Slovácko* 42, 2000, s. 59–63.
181. Jak se dříve jedlo. *Dobry den s Kurýrem* 4, č. 46 (12. 11. 2001), s. 10.
182. Krojová obuv – součást lidového oděvu. In: *Obuv v historii = The shoes in history: sborník materiálů ze III. mezinárodní konference 25. – 27. září 2000*. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy, 2001, s. 111–115. Acta musealia. ISBN 80-238-8798-X.
183. Lidová strava na Uherskohradištsku jako součást kulturního dědictví. *Slovácko* 43, 2001, s. 9–23.
184. Na výstavy do muzea. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2001, č. 12, s. 28–29.
185. Ocenění Handrláčkovi I. *Slovácké noviny* 11, č. 30 (25. 7. 2001), s. 13.
186. Památkově chráněné zemědělské usedlosti v Topolné. *Malovaný kraj* 37, 2001, č. 2, s. 4–5.
187. Panna Maria – nejčastěji zobrazovaná žena na světě: zastavení nad výstavou a knihou o Panně Marii. *Zvuk*, 2001, č. jaro – léto, s. 58–65.
188. Rodiče a děti: příspěvek k problematice obyčejového práva. *Folia ethnographica* 85, č. 34–35, 2000–2001, s. 61–69, obr.
189. Večer s Cifrou v Orlovně. *Slovácké noviny* 11, č. 25 (20. 6. 2001), s. 7.
190. Výstava o kultu Panny Marie. *Ethnologia Europae Centralis*, 2001, č. 5, s. 105–106.
191. Zvykové právo. *Ethnologia Europae Centralis*, 2001, č. 5, s. 111.
192. Co se o Velikonocích jídávalo. *Slovácké noviny* 12, č. 12 (20. 3. 2002), s. 15.
193. Jubilanti na MFF Strážnice 2002. *Slovácko* 44, 2002, s. 85–86. (Vítězslav Volavý, Jaroslav Václav Staněk, Jiří Petrů).
194. Pozdrav Blance Rašticové. *Slovácko* 44, 2002, s. 307–310.
195. Přežívání obyčejového práva na Uherskohradištsku. In: HOLUBOVÁ, Markéta, ed., PETRÁŇOVÁ, Lydia, ed. a TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Obyčejové právo: sborník příspěvků z konference karpatologické komise pro lidové obyčejy MKKK konané v Martině – Vrútkách v roce 2001*. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, 2002, s. 122–133. ISBN 80-85010-43-7.
196. Rozmarýn v lidových obyčejích. *Slovácko* 44, 2002, s. 55–68, foto.
197. Tradiční pokrmy jako součást rodinných a výročních obyčejů (příspěvek k otázce životnosti obřadních jídel). In: *Péče o tradiční lidovou kulturu v České republice: 18. strážnické symposium, 24. – 25. září 2002: sborník příspěvků*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 2002, 57–67. ISBN 80-86156-51-6.
198. Vánoční koleda a koledování. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2002, č. 12, s. 27.
199. Vítáme tě, Velká svatá noci... *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2002, č. 4, s. 1.
200. Konsistorní rada Tomáš Loprais – kněz a kulturní pracovník. In: DRÁPALA, Daniel, ed. *Aktivity duchovních na poli vědy a kultury: sborník příspěvků z vědecké konference k 100. výročí úmrtí Beneše Methoda Kuldy*. Vyd. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Město Rožnov pod Radhoštěm, 2003, s. 109–112. ISBN 80-239-1694-7.
201. Krušpánek, rozmarýn a myrta v lidových obyčejích. In: TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Zelen v lidových obyčejích*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2003, s. 111–124. Studie Slováckého muzea; 8/2003. ISBN 80-86185-24-9.
202. Od Barborky do Tří králů: výstava v Moravském zemském muzeu v Brně. *Slovácko* 45, 2003, s. 84–85.
203. Pozdrav Marii Náplavové. *Národopisný věstník: bulletin d'ethnologie* 20 (62), 2003, s. 224–226. ISSN 0323-2492.
204. Pozdrav PhDr. Marii Náplavové. *Slovácko* 45, 2003, s. 75–77. (Spolu s Romanou Habartovou).
205. Svatba na Uherskohradištsku ve fotodokumentaci Slováckého muzea. *Slovácko* 45, 2003, s. 57–73, obr.
206. Vaření a sušení trnek. *Dobry den s Kurýrem* 6, č. 37 (15. 9. 2003), s. 16.
207. Klobúček. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2004, č. 11, s. 23–24.

208. Oblékání kroje a jeho obřadní atributy o hodech. *Slovácko* 46, 2004, s. 47–64.
209. Obuv jako součást každodenního života v tradičním prostředí. In: *Obuv v historii: sborník materiálů ze IV. mezinárodní konference Zlín 11. – 13. října 2004 = The shoes in history: collection of lectures of the 4th international shoe conference Zlín, October 11 – 13, 2004* [CD-ROM]. Ve Zlíně: Muzeum jihovýchodní Moravy, ©2006. Požadavky na systém: Adobe Acrobat Reader. (Spolu s Martou Kondrovou).
210. Svatba – významný námět pro fotografování: na příkladu sbírky fotografií v dokumentaci Slováckého muzea z obcí bývalého okresu Uh. Hradiště. In: *Fotografie jako ikonografický pramen: 20. strážnické sympozium, 15. – 16. září 2004: sborník příspěvků*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2004, s. 61–76. ISBN 80-86156-67-2.
211. Atributy hodových slavností na Uherskohradištsku. *Slovácko* 47, 2005, s. 21–40, foto.
212. Hodové právo na Uherskohradištsku: příspěvek ke studiu právních artefaktů. *Folia ethnographica*, 2005, sv. 39, s. 117–128, foto. ISSN 0862-1209.
213. Klobúček s pérkama, věneček s pantlami. *Malovaný kraj* 41, 2005, č. 2, s. 33.
214. Slavnostní kroj o hodech. In: HABARTOVÁ, Romana et al. *Hodové slavnosti v Polešovicích*. Polešovice: Folklorní sdružení Polešovice, 2005, s. 23–26. ISBN 80-239-7501-3.
215. Slovácké muzeum – významné středisko národopisného dění. *Ethnologia Europae Centralis*, 2005, č. 7, s. 107–110.
216. Vzpomínka na kolegyni Miroslavu Ludvíkovou. *Slovácko* 47, 2005, s. 48, foto.
217. Život duchovního v rámci tradiční vesnice: příspěvek k problematice zvyků a obyčejů socioprofesionálních skupin. In: TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Zvyky a obyčeje socioprofesionálních skupin: [sborník příspěvků z konference karpatské komise pro lidové obyčeje MKKK konané v Buchlovicích v r. 2005]*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 2005, s. 39–51. Studie Slováckého muzea; 10/2005. ISBN 80-86185-48-6.
218. Život na Slovácku v díle Františka Zýbala. *Národopisný věstník: bulletin d'ethnologie* 22 (64), 2005, s. 106–111. ISSN 0323-2492.
219. Dary a obdarování v lidové tradici na Uherskohradištsku. *Slovácko* 48, 2006, s. 9–22.
220. Kroje na jihovýchodní Moravě. In: ŠIMŠA, Martin a kol. *Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy: průvodce muzejní expozicí*. 1. vyd. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2006, s. 221–244. ISBN 80-86156-88-5.
221. Lidová kultura. In: BEZDĚČKA, Pavel a kol. *Velehrad: dějiny obce*. Velehrad: Obec Velehrad, 2006, s. 219–242. ISBN 80-239-7490-4.
222. Přírodní artefakty spojené s církevními obřady, výročními a rodinnými zvyky a obyčejí (retrospektiva poznatků z výzkumů). Sborník konference Sacrum a příroda, Dolná Zubrzyca, Polsko.
223. K životnímu jubileu Prof. PhDr. Bohuslava Beneše, DrSc. *Slovácko* 49, 2007, s. 107.
224. Moje botečky, cypy, cypy, však mně můj starý nové kúpí. Obuv a obuvnictví v lidové slovesnosti. In: *Obuv v historii: sborník materiálů z V. mezinárodní konference, Zlín 15. – 17. října 2007, s. 100–105*. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-87130-07-0.
225. Muzeum Podhradí v Buchlovicích. *Slovácko* 49, 2007, s. 116–117.
226. Tradiční hodová obchůzka s právem v obcích na Uherskohradištsku. *Slovácko* 49, 2007, s. 29–60.
227. Velikonoce na Slovácku: 3. 3. – 2. 5. 2007 v Città della Scienza, Neapol. *Slovácko* 49, 2007, s. 107–108.
228. Ztratila sem fěrtůšek... : výstava a katalog výstavy o lidovém kroji luhačovického Zálesí. Zámek Zlín, malý sál, 3. května – 9. září 2007. *Slovácko* 49, 2007, s. 113–114.
229. Jak ušít kroj poradí v muzeu. *Dobrý den s Kurýrem* 11, č. 44 (3. 11. 2008), s. 22.
230. PhDr. Josef Vařeka, DrSc. již není mezi námi (5. 7. 1927 – 14. 6. 2008). *Slovácko* 50, 2008, s. 111–113.
231. Konference „Antonín Václavík (1891–1959) a evropská etnologie. Kontexty doby a díla“. *Slovácko* 51, 2009, s. 102.
232. Pentlení nevěst a družiček na jihovýchodní Moravě. *Slovácko* 51, 2009, s. 41–62.
233. Pověrečné i racionální složky v lidovém léčitelství: na příkladě lékařské knížky. *Slovácko* 51, 2009, s. 39–51.
234. Antonín Václavík a Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. In: DRÁPALA, Daniel, ed. *Antonín Václavík (1891–1959) a evropská etnologie: kontexty doby a díla*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2010, s. 27–36. Etnologické studie; 7. ISBN 978-80-210-5364-9. (Spolu s Romanou Habartovou).
235. Lidová jídla v rukopisné kuchařce. *Slovácko* 52, 2010, s. 29–38, il.

236. Patronství světců a putování na jejich poutní místa. In: *Na cestě do nebeského Jeruzaléma: poutnictví v českých zemích ve středoevropském kontextu*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2010, s. 215–222. ISBN 978-80-7028-359-2.
237. Ruce k práci, hraní, pozhennání: příspěvek především z oblasti Uherskohradištska. In: TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Tělo jako kulturní fenomén: „já nejsem dřevo, jsem duch a tělo“: [příspěvky z konference karpato-logické komise pro lidové obyčeje MKKK konané v Muzeu [sic] Hodonínska v Hodoníně v roce 2009]*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, ©2010, s. 75–78. Studie Slováckého muzea; 14/2010. ISBN 978-80-86185-89-7.
238. Kroj – živý fenomén současnosti: příspěvek k problematice jeho funkce. *Slovácko* 53, 2011, s. 85–92, foto.
239. Odlišnosti v životě mužů a žen na Uherskohradištsku v druhé polovině 20. století s přihlédnutím k dodržování tradičních životních norem a zvyklostí. In: HARBARTOVÁ, Romana, ed. a HOLUBOVÁ, Markéta, ed. *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, s. 39–44. ISBN 978-80-86185-97-2.
240. Živý betlém – nový fenomén současnosti. *Národopisná revue* 48, 2011, č. 4, s. 271–282, il.
241. Jídelníček našich předků. Co se jedlo o masopustu a půstu. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 1, s. 3.
242. Jídelníček našich předků. Co se jedlo v době svatodušních svátků a začínajícího léta. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 3, s. 2–3, il.
243. Jídelníček našich předků. Co se jedlo v letním období. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 4, s. 3, foto.
244. Jídelníček našich předků. Co se jedlo v předvelikonocním období a o Velikonocích. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 2, s. 3, il.
245. Jídelníček našich předků. Co se jedlo v zimě, především o Vánocích. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 6, s. 3, il.
246. Jídelníček našich předků. Co se jedno na podzim a zvláště o hodech. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 5, s. 3, foto.
247. Úcta k sv. Cyrilu a Metoději v lidových vrstvách na Uherskohradištsku. *Slovácko* 54, 2012, s. 75–90, il.
248. Ján Komorovský už není mezi námi. *Slovácko* 55, 2013, s. 157–158.
249. Pozdrav profesoru Bohuslavu Benešovi: 20. 10. 1927 Brno. *Ethnologia Europae Centralis*, 2013, č. 11, s. 90.
250. Velehradská poutní tradice. In: JEMELKOVÁ, Simona a AMBROS, Pavel. *Mezi východem a západem: Svatí Cyril a Metoděj v kultuře českých zemí*. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2013, s. 108–113, ilustrace. ISBN 78-80-87149-67-6.
251. Zvířata v životě světců: v kontextu s lidovou tradicí a vírou. In: ČÍHAL, Petr, ed. *Zoomorf-ní tematika v lidové tradici*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2013, s. 249–257. ISBN 978-80-87671-07-8.
252. Slavnost Božího Těla v proměnách času (na příkladě oblasti Uherskohradištska). In: *Letniční zvyky a obyčeje*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2014, s. 73–81. ISBN 978-80-87261-96-5.
253. Univ. prof. Bohuslav Beneš, DrSc., zemřel. *Malovaný kraj* 50, 2014, č. 5, s. 15, il.
254. Lékařská kniha z poloviny 19. století z Bojkovicka. In: ČÍHAL, Petr, ed. *Léčení a léčitelství v lidové tradici*. Vydání první. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2015, s. 227–234. ISBN 978-80-87671-22-1.

Editorka

255. Sborník Slovácko v letech 1971–2010.
256. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Slavnostní průvody: [sborník příspěvků z konference Subkomise pro lidové obyčeje MKKKB v Olomouci]*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum, 1994. 219 s. ISBN 80-901913-1-2.
257. TARCALOVÁ, Ludmila. *Světcí v lidové tradici*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum, 1995. 265 s. ISBN 80-901913-3-9.
258. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Magie a náboženství: [sborník příspěvků z konference karpato-logické komise pro lidové obyčeje MKKK konané na Velehradě v roce 1997]*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum, 1997. 232 s. Studie Slováckého muzea; 2/1997. ISBN 80-901913-8-X.
259. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Kult a živly*. V Uherském Hradišti: Slovácké muzeum, 1999. 249 s. Studie Slováckého muzea; 4. ISBN 80-86185-06-0.
260. HOLUBOVÁ, Markéta, ed., PETRÁŇOVÁ, Lydia, ed. a TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Obyčejové právo: sborník příspěvků z konference karpato-logické komise pro lidové oby-*

- čejje MKKK konané v Martině – Vrutkách v roce 2001. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, 2002. 174 s. ISBN 80-85010-43-7.
261. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Zeleň v lidových obyčejích*. V Uherském Hradišti: Slovákcké muzeum, 2003. 231 s. Studie Slovákckého muzea; 8/2003. ISBN 80-86185-24-9.
 262. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Zvyky a obyčejje socioprofesioních skupin: [sborník příspěvků z konference karpatické komise pro lidové obyčejje MKKK konané v Buchlovicích v r. 2005]*. V Uherském Hradišti: Slovákcké muzeum, 2005. 251 s. Studie Slovákckého muzea; 10/2005. ISBN 80-86185-48-6.
 263. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Dary a obdarování: [příspěvky z konference karpatické komise pro lidové obyčejje MKKK konané v Uherském Hradišti v roce 2007]*. V Uherském Hradišti: Slovákcké muzeum, 2007. 247 s. Studie Slovákckého muzea; 12/2007. ISBN 978-80-86185-60-6.
 264. TARCALOVÁ, Ludmila, ed. *Tělo jako kulturní fenomén: „já nejsem dřevó, jsem duch a tělo“: [příspěvky z konference karpatické komise pro lidové obyčejje MKKK konané v Muzeu [sic] Hodonínska v Hodoníně v roce 2009]*. V Uherském Hradišti: Slovákcké muzeum, ©2010. 296 s. Studie Slovákckého muzea; 14/2010. ISBN 978-80-86185-89-7.
5. (sk). Žena dobrého srdce. *Rovnost* 7, č. 303 (30. 12. 1997), příl. s. 3.
 6. TYMROVÁ, Iva. Slovákcký gen – Ludmila Tarcalová: naše nejznámější etnografka, která miluje kroje a folklor. *Dobrý den s Kurýrem* 8, č. 50 (12. 12. 2005), s. 11.
 7. HABARTOVÁ, Romana a NÁPLAVOVÁ, Marie. Společně prožitá léta v uherskohradištském muzeu. *Slovákcko* 48, 2006, s. 115–118.
 8. JILÍK, Jiří. Jubileum etnografky. *Slovákcký deník* 17, č. 146 (23. 6. 2006), *Slovákcké noviny plus*, s. 1.
 9. VEČERKOVÁ, Eva. Jubilejní pozdrav Ludmile Tarcalové. *Národopisná revue* 16, 2006, č. 3, s. 174–175.
 10. VEČERKOVÁ, Eva. Jubilejní pozdrav Ludmile Tarcalové. *Ethnologia Europae Centralis*, 2007, č. 8, s. 117–119.
 11. BIČANOVÁ, Tereza. Tradice jsou jiné od první třetiny 20. století: etnografka Slovákckého muzea Ludmila Tarcalová. *Slovákcký deník*, č. 300 (23. 12. 2008), příloha *Slovákcké noviny*, s. 1.
 12. LAPČÍK, Michael. Ochrane svíčky hromničky věří dnes už jen málokdo. *Slovákcký deník*, č. 259 (06. 11. 2009), příloha *Slovákcké noviny*, s. 12.
 13. PZ. Cena Města. *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2010, č. 7, s. 9, il.
 14. HABARTOVÁ, Romana. Ohlédnutí. In: HABARTOVÁ, Romana, ed. a HOLUBOVÁ, Markéta, ed. *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, s. 225–227. ISBN 978-80-86185-97-2.

Biografie

1. Co právě dělá PhDr. Ludmila Tarcalová, etnografka Slovákckého muzea. *Slovákcké noviny* 5, č. 17 (27. 4. 1994), s. 4.
2. JILÍK, Jiří. PhDr. Ludmila Tarcalová. *Slovákcké noviny* 6, č. 33 (14. 8. 1996), s. 12.
3. Jubilanti v roce 1996. *Český lid* 83, 1996, č. 1, s. 74.
4. VEČERKOVÁ, Eva. Jubilující pozdrav Lidce Tarcalové. *Slovákcko* 38, 1996, s. 103–110.

Výběrovou bibliografii sestavila Iveta Mátlová